

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2011 r.

DOLiS/DEC-707/11

dot. DOLiS-440-76/11/GP/I

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 18 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i w zw. z art. 5 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi X, na nieprawidłowości w procesie administrowania jego danymi osobowymi przez spółkę meblową .

nakazuję spółce meblowej usunięcie uchybień w procesie wypełniania obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst. jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w stosunku do Pana X, poprzez:

- **udzielenie Panu X informacji jakie dane zawiera zbiór,**
- **w jaki sposób zebrano dane,**
- **w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane,**
- **w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X (dalej – Skarżący), na nieprawidłowości w procesie administrowania jego danymi osobowymi przez spółkę meblową (dalej – Spółka). Skarżący podniósł, iż, cyt.: „[d]nia 15 stycznia 2010 r. Wnioskodawca otrzymał na pracowniczą skrzynkę pocztową o adresie e-mail (...) nie zamówioną informację handlową w postaci reklamy. W dalszej części skargi podniósł, iż nigdy nie wyrażał zgody na przetwarzanie jego danych osobowych przez Spółkę, która względem niego nie wypełniła również obowiązku informacyjnego. Powyższe zdaniem Skarżącego stanowi naruszenie art. 23, 24 i

25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) – dalej: ustawa. Skarżący, odnosząc się do unormowania art. 33 ust. 1 ustawy, zarzucił także Spółce, iż zwrócił się z pisemnym wnioskiem o podanie danych wskazanych w przedmiotowym artykule i nie otrzymał od Spółki żądanych informacji. Skarżący wniósł o nakazanie Spółce realizacji obowiązku wynikającego z art. 33 ustawy, usunięcie jego danych ze zbioru administrowanego przez Spółkę oraz o wszczęcie postępowania kontrolnego w celu zweryfikowania poprawności procedur ochrony danych osobowych w Spółce, w tym sprawdzenia bezpieczeństwa przetwarzania danych i celu, w jakim są gromadzone.

W celu rozpatrzenia przedmiotowej skargi Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej – GODO) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, na podstawie którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Na podstawie zawartej w dniu 1 grudnia 2008 r. umowy – „Umowa obsługi marketingowej bazy danych” – dalej: Umowa, Spółka powierzyła Agencji Reklamy (dalej – Agencja), dane osobowe w zakresie adresów e-mail, w tym adres Skarżącego. Dane zawarte w zabezpieczonym hasłem pliku Excel zostały przekazane Agencji przez Spółkę za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. W dniu 15 stycznia 2010 r. Skarżący otrzymał na służbową skrzynkę pocztową (adres e-mail: ...) wiadomość elektroniczną, której przedmiotem była nie zamówiona informacja handlowa w postaci reklamy. Nadawcą wskazanej wiadomości była Agencja, działająca na zlecenie Spółki.
3. W dniu 21 stycznia 2010 r. Skarżący drogą elektroniczną zwrócił się do Agencji z wnioskiem, o którym mowa w art. 33 ustawy, w treści którego zawarł informację o otrzymaniu przedmiotowej wiadomości e-mail, cyt.: „(...) z powołaniem na pozyskanie (...) adresu z ogólnodostępnych źródeł (...)”. Z uwagi na powyższe Skarżący wniósł o wskazanie przez Agencję ww. źródeł. W tym samym dniu Agencja udzieliła Skarżącemu odpowiedzi drogą elektroniczną informując, iż, cyt.: „(...) adres został nam przekazany przez klienta, na rzecz którego robiliśmy mailing – jako że jest adresem firmowym, który w myśl ustawy nie podlega ochronie danych osobowych, pozwoliliśmy sobie wykorzystać go w jednorazowym mailingu (...)”.
4. W dniach 9 marca – 18 maja 2010 r. Skarżący prowadził elektroniczną korespondencję z Agencją, w toku której Agencja przeprosiła Skarżącego, zapewniła o, cyt.: „(...) przykładaniu jeszcze większej uwagi do prowadzonych działań marketingowych, w tym do działań związanych z obsługą danych osobowych (...)”. Agencja w złożonych GODO wyjaśnieniach (pismo z dnia 16 maja 2011 r.) wskazała iż, cyt.: „(...) wykonała jednorazową akcję promocyjną działając na zlecenie innej spółki meblowej (...) przeprosiła za powstałą sytuację, usuwając jednocześnie przedmiotowe dane ze swoich zasobów (...)”.
5. W dniach 29 maja 2010 r. oraz 4 sierpnia 2010 r. Skarżący zwracał się do Spółki pismami, w treści których zawarł w szczególności wnioski o wypełnienie przez nią obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ustawy. Spółka udzieliła odpowiedzi pismem z dnia 26 lipca 2010 r. wskazując, iż, cyt.: „(...) dane osobowe w postaci adresu elektronicznego zostały usunięte ze zbioru po uzyskaniu informacji od Agencji o (...) zastrzeżeniach [Skarżącego – przyp. GODO]. Dane te nie są już zatem przetwarzane (...)”, a następnie pismem z dnia 25 sierpnia 2010 r. informując ponownie Skarżącego, iż, cyt.: „(...) dane osobowe (adres e-mail) zostały usunięte ze zbioru danych (...) i jednocześnie wskazując, iż, cyt.: „ (...) [z]e względu na to, że zbiór

danych nie obejmuje dotyczących Pana danych osobowych, nie służy Panu na zasadzie art. 33 ustawy (...) prawo uzyskania informacji (...).”

6. Spółka pismem z dnia 22 lipca 2011 r. poinformowała GODO, że cyt.: „(...) [a]dres e-mailowy [Skarżącego – przyp. GODO], został niezwłocznie, tj. już w dniu 21 stycznia 2010 r. skasowany z bazy danych (...)”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, GODO zważył, co następuje.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż na podstawie art. 5 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497) do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) – dalej: ustawa, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Z powyższego wynika zatem konieczność rozpatrzenia niniejszej sprawy odwołując się do brzmienia przepisów ustawy obowiązujących przed dniem 7 marca 2011 r.

Podkreślenia również wymaga, iż przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie GODO uczynił kwestię wypełnienia obowiązku informacyjnego unormowanego w art. 33 ustawy. Z uwagi zatem na fakt, iż ustawodawca precyzyjnie określił podmiot, którego dotyczy wskazany wyżej obowiązek, niezbędne jest dokonanie analizy, czy Spółka jest administratorem danych.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 6 ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (ust. 1), a osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (ust. 2). W świetle powyższego nie budzi wątpliwości fakt, że adres poczty elektronicznej Skarżącego, zawierający treść jego imienia i nazwiska, stanowi jego dane osobowe w rozumieniu wspomnianych wyżej przepisów. Istnieje bowiem możliwość identyfikacji osoby będącej użytkownikiem ww. adresu, a elementarnym kryterium ułatwiającym uznanie adresu e-mail za dane osobowe jest w szczególności jego treść zawierająca imię i nazwisko. Ponadto, jak wynika z treści pism Spółki, m.in. z dnia 26 lipca 2010 r. i 25 sierpnia 2010 r. (kierowanych do Skarżącego), a także Agencji (z dnia 16 maja 2011 r., którego adresatem był GODO), powyższe zasadniczo nie budzi wątpliwości.

Zaznaczenia wymaga jednak, iż wbrew informacjom przekazanym GODO w treści złożonych przez Spółkę oraz Agencję wyjaśnień, z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, iż dane osobowe Skarżącego nadal są przetwarzane przez wskazane wyżej podmioty w zakresie imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, adresu e-mail oraz informacji o tytule z uczelni wyższej, wykonywanym zawodzie i pełnionej w miejscu zatrudnienia funkcji. W stosunku do Spółki powyższe znajduje potwierdzenie w treści jej pisma z dnia 25 sierpnia 2010 r., adresowanego do Skarżącego (wskazane pismo zostało także załączone przez Spółkę do jej wyjaśnień z dnia 11 kwietnia 2011 r.), a także w treści korespondencji elektronicznej, stanowiącej załącznik do pisma Spółki z dnia 21 marca 2011 r., którego adresatem jest GODO. W stosunku do Agencji natomiast powyższe znajduje potwierdzenie w treści korespondencji elektronicznej załączonej do pisma z dnia 16 maja 2011 r.

W tym miejscu należy podkreślić, iż zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy przez przetwarzanie danych osobowych rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. W myśl powołanego przepisu zatem przechowywanie danych osobowych Skarżącego, zawartych w treści pisma Spółki z dnia 25 sierpnia 2010 r. oraz w ww. korespondencji elektronicznej stanowi ich przetwarzanie. Jednocześnie wymaga podkreślenia, iż w myśl art. 7 pkt 3 ustawy przez usuwanie danych rozumie się zniszczenie danych osobowych lub taką ich modyfikację, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osoby, której dane dotyczą, co wiąże się z utratą przez przedmiotowe dane ich “osobowego” charakteru (zob. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Kraków 2007, str. 374). Należy zatem wskazać, iż w niniejszej sprawie dane osobowe Skarżącego nie zostały przez Spółkę jako administratora jego danych usunięte. Tym samym nie można zgodzić się z przekazanymi Skarżącemu przez Spółkę informacjami, zawartymi w treści powoływanego już wcześniej pisma z dnia 25 sierpnia 2010 r., że, cyt.: „(...) [z]e względu na to, że zbiór danych nie obejmuje dotyczących Pana danych osobowych, nie służy Panu na zasadzie art. 33 ustawy (...) prawo uzyskania informacji (...)”. Podobnie, nie jest możliwe przyjęcie twierdzeń Spółki, zamieszczonych w treści jej wyjaśnień złożonych GODO, iż dane osobowe Skarżącego nie są przetwarzane w żadnym zakresie, a jego adres e-mail został usunięty z bazy danych Spółki w dniu 21 stycznia 2010 r. (pismo Spółki z dnia 21 marca 2011 r.).

Wobec powyższego, z uwagi na to, że dane osobowe Skarżącego nadal są przez Spółkę przetwarzane, jest ona ich administratorem w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy, a więc podmiotem, przez który ustawa rozumie organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o których mowa w art. 3 ustawy, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych, co jednoznacznie potwierdza również zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy (powierzenie danych osobowych Skarżącego przez Spółkę Agencji w celu przeprowadzenia jednorazowej akcji mailingowej).

Z faktem bycia administratorem danych osobowych wiąże się szereg ustawowych obowiązków. W niniejszej sprawie – z uwagi na jej przedmiot – istotne jest wskazanie obowiązku informacyjnego zawartego w treści art. 33 ustawy. Zaznaczyć przy tym należy, iż spoczywa on na administratorze danych (w analizowanej sprawie – Spółce), nie zaś na podmiocie, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych osobowych, w oparciu o umowę zawartą zgodnie z art. 31 ustawy (Agencji).

Jednocześnie, niejako na marginesie niniejszych rozważań, należy wskazać, iż gdyby zostały wypełnione przez Spółkę dyspozycje przepisów art. 24 i 25 ustawy (dotyczące sytuacji, w których dane osobowe były zbierane bezpośrednio od osoby, której dotyczą – art. 24 ustawy lub z jej pominięciem – art. 25 ustawy), Skarżący byłby w posiadaniu niektórych informacji, o których mowa w art. 33 ustawy (por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *op. cit.*, str. 595). Podkreślenia przy tym wymaga fakt, iż w toku przeprowadzonego przez GODO postępowania Spółka nie udowodniła zarówno, że Skarżący został przez nią poinformowany zgodnie z dyspozycją art. 24 ust. 1 lub 25 ust. 1 ustawy, jak i że zaistniała którakolwiek z okoliczności opisanych w art. 24 ust. 2 lub art. 25 ust. 2 ustawy, uzasadniających przetwarzanie danych z wyłączeniem obowiązków określonych we wskazanych wyżej przepisach.

Zaznaczyć jednak należy, że Spółka przekazała w drodze prowadzonej ze Skarżącym korespondencji informacje o braku przetwarzania jego danych osobowych. Pomijając w tym

miejscu ocenę prawdziwości ww. informacji, wymaga szczególnego podkreślenia, iż obowiązek, o którym mowa w art. 33 ustawy istnieje także wówczas, gdy dane osobowe nie są już przetwarzane, a jego realizacja następuje w szczególności poprzez poinformowanie osoby, której dane dotyczą o fakcie braku ich przetwarzania. Ponadto, w ocenie GODO, na podkreślenie zasługuje również fakt, iż Spółka poinformowała Skarżącego o jego prawach, do czego obliguje administratora zastosowana przez ustawodawcę w przepisie koniunkcja (spójnik „oraz”), wskazując jednak błędnie, iż Skarżącemu nie przysługuje prawo uzyskania informacji ze względu na brak przetwarzania przedmiotowych danych.

Odnosząc się natomiast do wniosku Skarżącego w przedmiocie wszczęcia postępowania kontrolnego w celu zweryfikowania poprawności procedur ochrony danych osobowych w Spółce, w tym sprawdzenia bezpieczeństwa przetwarzania danych i celu, w jakim są gromadzone, wymaga wskazania, iż przeprowadzone przez GODO postępowanie administracyjne stanowi – w myśl art. 12 pkt 1 ustawy – zadośćuczynienie ww. wnioskowi.

Odnosząc się natomiast do wniosku Skarżącego, dotyczącego usunięcia jego danych osobowych ze zbioru administrowanego przez Spółkę należy uznać, iż niecelowe jest jego uwzględnienie przy jednoczesnym nakazaniu usunięcia uchybień w procesie wypełniania obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy.

Mając na uwadze powyższe, w rozpatrywanej sprawie należy stwierdzić, że wobec ustalenia, iż dane osobowe Skarżącego nadal są przez Spółkę przetwarzane, zasadne jest nakazanie jej usunięcia uchybień w procesie wypełniania obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy. Należy bowiem podkreślić, iż Spółka nie wypełniła go w sposób właściwy, tj. nie przekazała Skarżącemu informacji zgodnych ze stanem faktycznym. Trudno zatem uznać powyższe działanie Spółki, będącej administratorem danych osobowych Skarżącego, za spełniające wymogi zawarte w dyspozycji art. 33 ust. 1 ustawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym GODO rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy w związku z art. 127 Kpa, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do GODO wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).